Krzyż Jezusa — grzech i pojednanie

Miłość, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa • Łk 23:32–49

Myśl przewodnia

Odkupienie w nauce apostolskiej wiąże się z działaniem Boga przez wiernego Mu Jezusa Chrystusa.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

W Łk 23:32–49 czytamy o śmierci Jezusa w realiach rzymskiej kary krzyżowej. Władza dopuszcza się przemocy wobec człowieka, którego Ewangelia przedstawia jako niewinnego. Relacja Łukasza zawiera wypowiedzi Jezusa i reakcje obserwatorów.

Pierwszy list do Koryntian stwierdza, że Chrystus umarł „za nasze grzechy" (1 Kor 15:3). W 2 Kor 5:18–21 Paweł wyjaśnia dzieło pojednania, którego inicjatorem jest Bóg. Warto sprawdzić, jak oba teksty łączą historię Jezusa i sytuację człowieka przed Bogiem.

Nowy Testament posługuje się kilkoma obrazami: ofiary, okupu, pojednania i zwycięstwa nad złem. Żaden pojedynczy obraz nie powinien automatycznie zastępować wszystkich pozostałych. Interpretacja wymaga uważnego odczytania kontekstu.

Opis Łk 23 obejmuje egzekucję Jezusa i reakcje jej świadków. Paweł w 1 Kor 15:3–4 formułuje skrót wiary o śmierci za grzechy i zmartwychwstaniu. Rz 5:6–11 rozwija temat miłości i pojednania. Zestawianie tych tekstów pomaga uchwycić, że słownictwo dotyczące odkupienia ma różne odcienie. Chrześcijańska wiara nie upoważnia do wymagania od kogokolwiek, by trwał w przemocy lub odmawiał szukania ochrony.

Wnioski etyczne są równie ważne. Krzyż nie upoważnia do przemocy, posłuszeństwa sprawcy ani do ukrywania krzywdy. Rozmowa o przebaczeniu powinna uwzględniać prawdę, odpowiedzialność i ochronę poszkodowanych.

Cele lekcji

- Wskazuje elementy opisu śmierci Jezusa w Łk 23.
- Porównuje 1 Kor 15:3 i 2 Kor 5:18–21.
- Wyjaśnia, dlaczego przebaczenie nie może służyć usprawiedliwianiu przemocy.
- Potrafi odpowiedzieć: Dlaczego trzeba czytać Łk 23 i Rz 5 jako wypowiedzi o różnym celu?

Przebieg zajęć

Pytanie otwierające — 6 min

Na początek pokaż bezpieczny rekwizyt i zapytaj o doświadczenie odpowiednie do wieku. Temat: Krzyż Jezusa — grzech i pojednanie. Nie proś o osobiste historie zagrożenia.

Lektura i opowieść biblijna — 13 min

Przeczytajcie Łk 23:32–49 oraz wybrane fragmenty uzupełniające: 1 Kor 15:3–4; 2 Kor 5:18–21; Mk 10:45. Zacznij od kontekstu i odbiorców: Ewangelia Łukasza opisuje niesprawiedliwą śmierć Jezusa, Jego słowa na krzyżu oraz reakcje świadków. Apostołowie wyjaśniają znaczenie tego wydarzenia dla zbawienia. Wypiszcie obserwacje tekstu i hipotezy interpretacyjne.

Zrozumienie tekstu — 11 min

Dokonajcie analizy: co autor stwierdza wprost, co wynika z szerszego kontekstu, gdzie zaczyna się interpretacja? Teza dyskusji: Odkupienie w nauce apostolskiej wiąże się z działaniem Boga przez wiernego Mu Jezusa Chrystusa.

Ćwiczenie i rozmowa — 18 min

Ćwiczenie: Pracujcie w trzech zespołach: Łk 23, 1 Kor 15, 2 Kor 5. Każdy zapisuje: co tekst mówi o Jezusie, co mówi o Bogu, czego nie wyjaśnia. Połączcie wnioski. Zwróć uwagę na prawo do dobrowolnego udziału. Dodatkowa wskazówka dla prowadzącego: W tabeli porównaj: relacja – wyznanie – wyjaśnienie; przy każdym podaj fragment.

Wniosek i zadanie rodzinne — 6 min

Na koniec zapytaj: Czy Nowy Testament używa tylko jednego sposobu opisu zbawienia? Przypomnij fragment Łk 23:32–49 i zachęć do rozmowy rodzinnej.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Czy Nowy Testament używa tylko jednego sposobu opisu zbawienia?

Nie. W różnych miejscach spotykamy różne obrazy: pojednanie, odkupienie, ofiarę, zwycięstwo i dar życia.

Jak Biblia łączy krzyż z pojednaniem?

Szukamy odpowiedzi w podanym fragmencie Biblii, z uwzględnieniem kontekstu.

Jak okazać szacunek osobie skrzywdzonej?

Wniosek powinien być uzasadniony tekstem i uwzględniać bezpieczeństwo oraz godność człowieka.

Dlaczego trzeba czytać Łk 23 i Rz 5 jako wypowiedzi o różnym celu?

Łukasz prowadzi narrację o wydarzeniu, Paweł wykłada znaczenie śmierci Chrystusa.

Pomoce dydaktyczne

- Biblia w przekładzie używanym przez prowadzącego
- karta pracy oznaczona identyfikatorem SM-G4-A-29
- ołówek, kredki lub kartka
- plansze, kartki do pracy zespołowej i rekwizyty odpowiednie do ćwiczenia

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- Najmłodszym nie przedstawiaj drastycznych scen ani przekazu wywołującego winę za śmierć Jezusa. U starszych rozdziel narrację Łukasza i apostolskie wyjaśnienia sensu ofiary.
- Oddziel obserwacje zawarte w tekście od wniosków i odniesień współczesnych; pozostaw czas na pytania, także bez odpowiedzi.
- Nie wywołuj poczucia winy dziecka opisem śmierci Jezusa. Unikaj drastycznych obrazów.
- Łk 23:32–43: Jezus zostaje skazany i ukrzyżowany. Łukasz pokazuje także rozmowę z jednym ze skazańców oraz słowa przebaczenia (z uwzględnieniem wariantów rękopiśmiennych Łk 23:34).
- Łk 23:44–49: opis śmierci zawiera obrazy ciemności i rozdarcia zasłony; tekst podkreśla przełomową wagę wydarzenia oraz postawę setnika i obserwujących.
- 1 Kor 15:3–4 stwierdza, że Chrystus umarł za nasze grzechy zgodnie z Pismem. 2 Kor 5:18–21 wiąże dzieło Boga w Chrystusie z pojednaniem. Różne biblijne obrazy odkupienia należy badać w ich kontekście.

• Dla najmłodszych unikaj szczegółów tortur i ilustracji przemocy. Nie mów dziecku, że osobiście spowodowało cierpienie Jezusa. Nie wymagaj osobistego świadectwa od dziecka, które przeżyło stratę lub przemoc.

• W dyskusji nie ujawniaj danych osób trzecich. Uczniowie mogą zrezygnować z publicznego wypowiadania się o trudnych doświadczeniach.

• Nie używaj drastycznych zdjęć, grafik ani rekonstrukcji tortur. Nie przypisuj dzieciom odpowiedzialności za śmierć Jezusa.

• Łk 23:32–49 przedstawia śmierć Jezusa. Objaśnienie sensu ofiary powinno korzystać z innych tekstów apostolskich i szanować granice interpretacji; u dzieci unikaj drastyczności.

• RED. II: Najmłodszym nie przedstawiaj drastycznych scen ani przekazu wywołującego winę za śmierć Jezusa. U starszych rozdziel narrację Łukasza i apostolskie wyjaśnienia sensu ofiary.

• Teksty do porównania: Łk 23:32–49; Łk 24:1–12; 1 Kor 15:3–4; Rz 5:6–11

Kontynuacja w domu

Rozmawiajcie o pojednaniu w powiązaniu z prawdą i odpowiedzialnością za krzywdę.